

Rombo: Bible for Marko

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format. Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>."

Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original. No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Marko

1

¹Shu ni mwanzo wa injili ya Yesu Kristo, mwana wa Ruva. ²Shali ileandikwa na nabii Isaya, "Sakwa, ngimduma mjumbe wakwa mbele yafo, umu etararisha shia yafo. ³Sauti ya mndu elaha mwai, "imanye shia ya Bwana, orweni shia sakwe." ⁴Yohana alesha, akivabatisha mwai na ihubiri ubatizo wa toba kwa msamaha wa sambu. ⁵Nchi yoose ya Yudea na wandu voose wa Yerusalemu veleenda kwakwe. Vevei velebatiswa nave katika mto Yordani, vekuongama sambu savo. ⁶Yohana evekeri erare vasi la mafili ya ngaambia na mkanda wa ngosi kisihi kwakwe, na evekeri sie na asali fo mwai. ⁷Elehubiri na iyamba, "kure umu esha baada yakwa ere oru saidi kuliko nahani, na ngireku hadhi hata ya inama sumbai na ifutua kamba sa fiadu yakwe. ⁸Nihani ngilevabatisha kwa mriinga, lakini ve eva batiza nyohonyo kwa Roho mtakatifu." ⁹Ilefumia katika mfiri sooso shali Yesu elesha ifuma Nasareti ya Galilaya na elebatiswa na Yohana katika mto Yordani. ¹⁰Wakati Yesu alipoinuka ifuma mriingeni, elelolia ruveni silegawanyika wasi na Roho akasooka sumbai dooka yakwe sha mbeta. ¹¹Na sauti iklefuma ruveni, "Ve ni mwanakwa ngikundi. Ngishihiwa sana na vaeve." ¹²Kisha mara imu Roho ikamlasimisha iyenda mwai. ¹³Evekeri mwai mfiri arobaini, alejaribiwa na shetani. Evekeri pamoja na vanyama vya nguduni, na malaika valemhudumia. ¹⁴Luvaha baada ya yahana irewa, Yesu elesha Galilaya aletangasa injili ya Ruva, ¹⁵akiamba, "Muda washika, na ufalme wa Ruva ukfui. Tubuni na iyamini injili." ¹⁶Na akahicha mbahi ya bahari ya Galilaya, alemlolia Simoni na Andrea ndugu wa Simon vekumba nyafu savo katika bahari, kwa kfa vevei wavuvi. ¹⁷Yesu akavavia, "shioni, ngafateeni na ngevafanya wa wandu." ¹⁸Na mara imu velecha nyafu savo na vakamfuata. ¹⁹Wakati Yesu alechambuka kwasha knahana, alemlolia Yakobo mwana wa Zebedayo na Yohana mwanandiye; vevei kwenye mtumbwi veveigenga nyafu. ²⁰Mara elevalaha navo veleachana na papa yavo Zebedayo ndani ya mtumbwi na vatumishi veleasimwa, wakamwendea. ²¹Na valiposhika Kapernaumu, mfiri ya sabato, Yesu eleingia kwenye Sinagogi na ifundisha. ²²Valeshangaa fundisho lakwe, kwa vile eleva akuvafundisha sha mndu ambaye ere mamlaka na siyo kama vaandishi. ²³Wakati shohosho kuleva na mndu katika sinagogi lavo eleva na roho ngiishwa, na elekeba kelele, ²⁴akiamba, "Dure choiki chefanya na veave, yesu wa Nazareti? Washa iduangamiza? Ngikuishi veave ni veivi. Veave ni mtakatifu umoni wa Ruva!" ²⁵Yesu alemkemia roho shafu na iyamba, "Shia na ufume ndani yakwe!" ²⁶Na roho mshafu elemuusa sumbai na akafuma kwakwe wakati akilia kwa sauti ya dooka. ²⁷Na vandu voose veleshangaa, hivyo vakaulisana kila umu, "Hii ni choiki? Fundisho ihiya lenye mamlaka? Hata ehamuru roho vashafu nave ventii!" ²⁸Na habari kuhusu ve mara imu sikasambaa kila kindu ndani ya mkoa woose wa Galilaya. ²⁹Na mara imu baaya ya ifuma fosha ya sinagogi, valeingia kaa kwa Simoni na Andrea veki na Yakobo na Yohana. ³⁰Luvaha maamka wa Simoni eleva alaa evaiwa wa homa, na mara imu welemvia Yesu habari sakwe. ³¹Ado elesha, alemra kwa maoko, na akamwinua dooka; homa ikasililia kwakwe, na akaansa ivahudumia. ³²Kashini yohoyo wakati muu wameisama, valemhamba kwakwe woose vevekeri wevaiwa, au valio pagawa na roho ng'viishwa. ³³Mji woose velekwanyika pamoja katika mwongo. ³⁴Elevaponya veengi vevekeri vevaiwa wagonjwa mbalimbali na ifuna pepo veengi. bali eleruhusu ku pepo ngiviishwa ichecha kwa sababu valemwishi. ³⁵Eleamka shuru na mapema, wakati ivekeri bado mlema; eleviilia na iyenda mahali pa wasi na eletereve foo. ³⁶Simoni na voose vevekeri hamu nave valemfata. ³⁷Valemkolia na invia, "kila umu ekwengecha." ³⁸Elevavia, "Dusilie mahali kwingi, shaa katika miji iliyosunguka, ili ngidime ihubiri foo pia. Ndiyo sababu nilikuja hapa." ³⁹Eleenda ehicha Galilaya yoose, ekihubiri katika masinagogi yavo na ikemia roho ngviishwa. ⁴⁰Ere ukoma umu alesha kwakwe. Eleva emsihi; alekaba makoti na elemmbia, "sha ukundi, wedima ing'fanya ngive safi." ⁴¹Akisukumwa na huruma, yesu eleonia koko chakwe na na imfura, akammbia, "Ngikundi. Uve msha." ⁴²Mara imu ukoma ukamfuma, na elevanywa iva msha. ⁴³Yesu elemwonya vikali na akammbia asiilie mara imu, ⁴⁴Akamvia, "Hakikisha huamba checha kwa yoose ku, lakini enda, ujioneshe kwa kuhani, na utoe sadaka kwa ajili ya utakaso ambao Musa eleagisa, sha ushuhuda kwavo." ⁴⁵Lakini eleenda na iansa kumvia kila umu na iyeneza ichecha saidi hata yesu aledimase iingia ku mjini kwa uhuru. Hivyo elekaa kndu pa faragha na vandu velesha kwakwe ifuma kila kindu.

2

¹Alipouya Kapernaumu baada ya mfiri nnangana, ilesikika ileishwa shali evei kaa. ²Vandu veengi sana vevekeri halahala na hevere nafasi se, hata ile ya ala mwoongo, na yesu eleamba ichecha kwavo. ³Kisha baadhi ya vandu velesha kwakwe na velemuende mndu evei elepoosa, vandu vaana vevekeri vamwira. ⁴Wakati walipashindwa imshika ka sababu ya umati wa vandu, vefufuna paa la dooka ya kindu halahala evekeri. Na vevekeri valeisha itosha itundu, velesoosa kitara ambacho mndu aliyepoosa eve laye. ⁵Alelolia imani yavo, yesu elemmbia mndu elepoosa, "Mwana akwa, sambu safo simesamehewa." ⁶Lakini baadhi ya vaandishi na vale vevekeri hoo velejihoji moyoni mwavo, ⁷"Edima aja mndu shu kwamba adi? Ekufuru veivi edimaye isamehe sambu isipokuwa Ruva emeni?" ⁸Mwara yesu alemanya rohoni kwakwe ndochovene fikiri miongoni mwavo wemeni. Elevavia, "niiki mfikiri ado mooni mwani?" ⁹Lingali ni rahisi saidi kuamba kwa mndu elepoosa, 'Sambu safo simesamehewa' au iamba 'totona' ira kitara chafo, na uchambuke?" ¹⁰Lakini ili vapate imanya ya kuwa mwana wa Adamu ere mamlaka ya isamehe sambu katika dunia, elemmbia yula elepoosa, ¹¹"Ngikuvia veave, amka, ira mkeka wafo, na usiilie kwafo." ¹²Elefona na mara imu akaira mkeka wakwe, na eleenda shaa ya mmba mbele ya kila mndu, hivyo voose veleshangaa na welemninga Ruva utukufu na wakaamba "kamwe, dukeveiloliyeku jambo sha lihali." ¹³Eleenda se kando ya ziwa, na umati woose va vandu walesha kwakwe, na akavafundisha. ¹⁴Alipokuwa

ehicha elemfolia lawi mwana wa Alfayo achaamiye kwenye sehemu ye kukusanyia kodi na alembiliya, "ngifuata". Elefona na imfata.¹⁵ Na wakati yesu alipokuwa evejipata kyao katika mmba ya Lawi, wakusanya kodi veengi na wandu wenye sambu vevkeri vela na yesu na vanafunsi wakwe, kwa kuwa vevkeri veengi navo velemfata.¹⁶ Wakati vaandishi, ambao vevkeri mafarisayo, walipololia shali yesu evekeri ela na vandu wenye sambu na wakusanya kodi, velelvavia vanafunsi vakwe, "Niiki ela na wakusanya kodi na vandu wenye sambu?"¹⁷ Wakati yesu alipoishwa adi elevavia, vandu vere na afya katika mwili wemhitaji ku tabibu; ni vandu vewaiwa pekee ndio vemhitaji. Sileshe ku iwadhaa vandu vere haki, lakini vandu vere haki, lakini vandu vere sambu.¹⁸ Vanafunsi wa Yohana na Mafarisayo vevkeri vefunga. Na baadhi ya vandu velesha kwakwe na immbiya, "Niiki vanafunsi wa Yohana na Mafarisayo vefunga, lakini vanafunsi vafu vefunga ku?".¹⁹ Yesu akavavia, "Je vevhudhuria harusini vedima ifunga wakati Bwana harus bado ekeri hamu navo? Kwa vyoose bwana harus ekeri bado efo hamu navo vedima ifunga ku."²⁰ Lakini mfiri seesha wakati bwana harus atakapofunwa kwavo, na katika mfrisro vo veshefunga.²¹ Kureku mndu ashonaye kipande kihya cha nguo kwenye vasi kuukuu, vinginevyo kiraka chebanduka ifuma katika lohola, kihya chebanduka ifuma katika kikuukuu, kushekeri na mpasuko mviishwa.²² Kureku mndu avikaye divai nhiya katika viriba vikuukuu, vinginevyo divai yebara viriba na vyoose viwili divai na viriba vyecheke. Badala yakwe, vika divai nhiya katika voriba vihiya."²³ katika mfiri ya sabato yesu alehicha kwenye baadhi ya mashamba, na vanafunsi vakwe veleansa ihira baadhi ya masuke ya ngano.²⁴ Na Mafarisayo akavavia, "Sakwa, niiki mfanya kindo ambacho ni kinyume cha sheria katika mfiri wa sabato?"²⁵ Elevavia, "Hamkusoma kila elerunda Daudi evekeri katika uhitaji na shaa - yeye hamu na vandu vevkeri nave?"²⁶ Jinsi eleenda katika mmba ya Ruva wakati wa Abiathari evekeri kuhani mduve ela mkate uliovikwa mbele - ambao ileva kinyume cha sheria kwa mndu voose ila isipokuwa makuhani - na elevaninga hata baadhi ya vala vevkeri hamu nave?"²⁷ Yesu akaamba, "Sabato ilefanywa kwa ajili ya mwanadamu, siyo wanadamu kwa ajili ya sabato.²⁸ Kwa hiyo, mwana wa Adamu ni Bwana, hata kwa Sabato."

3

¹Na tena aleingia ndani ya sinagogi na mle kuvere na mndu mwenye koko kilepoosa.² Baadhi ya vandu vevkeri vemfatilia kwa ukaribu na ililia kama emhaira mfiri wa Sabato ili shali vamstaki.³ Yesu akammbia mndu mwenye koko kilepoosa, "Umuka na utotone katikati ya umati huu.⁴ Kisha akavavia vandu, "Je ni halali itenda tendo jema mfiri ya Sabato au itenda yalefaa; iokoa maisha au iwaa?" Lakini velekaa kimya.⁵ Akawasakua kwa nyafi, akihusunika kwa sababu ya uhumu wa mioyo yavo, na akammbia mndu ula, "Orua koko chafu". Akaoruwa na yesu akahara koko chakwe.⁶ Mafarisayo vakafumia shaa na mara vekafanya njama hamu na Maherode dhidi yakwe ili kummbwaa.⁷ Kisha yesu hamu na vanafunsi wakwe, veleenda baharini, na umati uduve wa vandu ulevapata vefefuma Galilaya na Uyahudi.⁸ Na ifuma Yerusalemu ifuma Idumaya na mbele ya Yordani na mraseni ya Tiro na Sidoni, umati mduve, uliposikia kila kindi elefanya, velesha kwakwe.⁹ Na alevavia vanafunsi vakwe kuandaa mtumbwi mnana kwa ajili yakwe kwa sababu ya umati, ili shali watashe vakamsonga.¹⁰ Kwa kuwa elevahaira veengi, ili kila mndu ere mateso evere shauku ya mshika ili anguse.¹¹ Koose roho vashafu velemkolia, veleua sumbai mbele yakwe na ilia, na veleamba, "Veave ni mwana wa Ruva."¹² Eleveamuru kwa msisitiso watafanye amanyike.¹³ Eleenda dooka ya mlima, na akavalaa aliwataka, na vakaenda kwakwe.¹⁴ Elewashakua ikumi na vavili (akavalaa mitume), ili shali vave hamu nave na adime ivaduma ihubiri,¹⁵ na iva na mamlaka yefuna roho ngviishwa.¹⁶ Na akavashakua kumi na vavili: Simoni, elemninga rina la Petro,¹⁷ Yakobo mwana wa Zebedayo, na Yohana ndugu yakwe Yakobo, eliininga rina la Bonagesi, hao ni vana va ngurumo,¹⁸ na Andrea, Filipo, Bartholomayo, Mathayo, Tomaso, Yakobo mwana wa Alfayo, Thadayo, Simoni Mkananayo,¹⁹ na Yuda Iskariote, ambaye elemsaliti.²⁰ Kisha eleenda kaa, na umati wa vandu vakasha hamu ve, hata wachadime ila mkate.²¹ Familia yakwe veleishwa habari hiyo, veleenda imra, kwani veleamba, "Elerukwa na akili."²² Vaandishi velesha ifuma Yerusalemu valeamba, "Alepagawa na Beelzebul," kwa mangi wa roho shafu efuna roho shafu."²³ Yesu elevalaha kwakwe na iyamba navo kwa mfano, "Jinsi yoiki ishetani edima imfuna ishetani?"²⁴ Sha umangi ukatavanyika umeni, umangi shu wedima itotonaku.²⁵ Sha mmba ikatavanyika imeni, mmba yo yedima itotonaku.²⁶ Sha ishetani atatotona kinyume chakwe emeni na itawanyika, edima itotona ku na eva ashika mwisho wakwe.²⁷ Lakini kure nanga umuku adimaye iingia ndani ya mmba ya mndu ere oru na iiva findo fyakwe bila imfunga emeni oru kwansa, na kisha ihumanyia kila ki mmba.²⁸ Dhooi ngivavieni, sambu soose sa vana va vandu zamehewa, hamu na kufuru soose vetamka,²⁹ Lakini yoose atakaye mkufuru roho mtakatifu esamehewa ku tukulu, bali ere hatiya ya sambu ya milele."³⁰ Yesu aleamba lihali kwa sababu vevkeri veamba, "Ere roho ng'shafu".³¹ Kisha maakwa na vanandiye wakwa velesha na itotona shaa. Wakamduma mndu, kumlaha.³² Na umati wa vandu ulechaamia karibu nave vakammbia, "Maafo na wanandiye wafu vevkeri fo shaa, na vekusengesha ve."³³ Elevajibu, "Ni veivi maakwa na vanandiye wakwa?"³⁴ Elewasakua vala velelunguka na akaamba, "sakwa, vahava ni mama zangu na wanandiye wakwa!"³⁵ Yoose arundaye mapensi ya Ruva, mndusha ni mwanandiye yakwa, na dada akwa, na mama akwa".

4

¹Tena eleansa ifundisha kandokando ya bahari. Na umati uduve ulekusanyika ukimlunguka, eleingia ndani ya mtumbwi baharini, na ichaamia. Umati woose uvekeri mbai ya bahariufukweni.² Na akavafundisha mambo mengi kwa mfano, na akaamba kwavo kwa mafundisho yakwe.³ Huchanieni, mpanzi eleenda ichonga.⁴ Alipokuwa echonga, baadhi ya mbegu silechona shieni, na mache yakasha yakasila.⁵ Mbegu singi silechona kwenye mwamba, ambako evekeri na teri nyiingi

ku. Mara sikauma kwa kfa veveri teri yeshika ku.⁶Lakini jua lilefuma, sileuma, na kwa kfa sire mri ku sileuma.⁷Mbegu silechona katikati ya mihinga. Mihinga ileva ivilamia, sileraa matunda yeyote.⁸Mbegu siingi silechona kwenye teri ng'sha na sikazaa matunda wakati sileengereka, nyingi silera mara thelathini saidi, na singi sitini, na singi mia." ⁹Na akaamba, "yoose ere madu ye ishwa, na aishwe!"¹⁰Yesu evei emoni, vala vevekeri karibu nave na vala kumi na mbili velembesa ihusu mifano. ¹¹Akaamba kwavo, "kwenu mleningwa siri ya ufalme wa Ruva. Lakini kwa vei shaa kila ng'ndo ni mofano, ¹²ili vakavakua, dhoi vesakua lakini vedholia ku, na kwa hiyo wanapoiswa dhooi veishwa, lakini vemaanya ku,amasivyo velebadilika na Ruva avasamehe."¹³Na akaamba kwavo, "Je mwemanya mfano shu? mwemanyaaja ielewa mifano ingi?." ¹⁴Mpanzi elechonga ichecha. ¹⁵Baadhi ni vala velechona mbahi ya shia, handu checha lilechongwa. Na valipoishwa, mara ishetani likasha na ihira ichecha ambalo lilechongwa ndani yavo.¹⁶Na baadhi ni vala velechongwa dooka ya mwamba, ambao, walipoishwa ichecha, kwa haraka velepokia kwa furaha. ¹⁷Na vere mriku yoose ndani yavo, lakini hufumilia kwa muda mfuhi. Halafu ukiva na mahangaiko wakati viishwa kwa sababu ya ichecha, mara ikaba ituulia.¹⁸Na vengi ni vala velechongwa katika mihinga veleishwa ichecha, ¹⁹lakini mahangaiko ya dunia, idhembwa na mali, na tamaa sa mabo engi, huvaingia na ililamia ichecha, na liledhemwa iacha matunda. ²⁰Kisha kure vala ambao velechongwa kwenye teri ng'sha velishwa ichecha na iliambilia na iraa matunda: baadhi thelathini, na baadhi sitini, na baadhi mia imu."²¹Yesu akavavia, "Je wehende taa ndani ya mmba na iivikia sumbai ya kikapu, au sumbai ya kitanda? Huiende mmba kuivikia dooka ya kiango. ²²Kwa kuwa kure ng'ndo choose kilekrika ambacho kitemanyika na kure siri ambayo itevikwa wasi ku. ²³Akava ho mwenye madu yeishwa, na aishwe!"²⁴Akavavia, "Iveni makini kwa kila mnachikihuchania, kwa kuwa kipimo mbimaho, nacho mwebimiwa, na mwehengeriwa kwenu. ²⁵Kwa kfa ve ekire einingwa saidi, na ula etere, ifuma kwakwe vehirwa hata kila evere."²⁶Na akaamba, "Umangi wa Ruva umehusana na mnduelechonga mbegu katika teri. ²⁷Elelaha kio na ihamba shuru, na mbegu silechipua na ingana, igawa emanyaku elivyofumia. ²⁸Dunia hufura mbegu imoni, kwansa mara, halafu maua, halafu mbegu silekomaa. ²⁹Na wakati mbegu ikakdia yaura hukamacha mhindo, kwa kfa mafuno yemeshika."³⁰Na akaamba, "duhulinganishe umangi wa Ruva na nndo choiki, au dutumie mfano wonnki iwaelesha? ³¹Ni sha mbehu ya haradali, ambayo ilechongwa ni ng'naana sana kuliko mbehu soose urukeni. ³²Hata, wakati ilechongwa, ukakua ikava nduve saidi ya mimea yoose ya bustanini, na yadasa matavi maduve, hata mache wa ruveu hudima fiota vyao kivuli chakwe."³³Kwa mifano nyiingi elefundisha na eleamba ichecha kwavo, kwa kadiri walivyodima imanya, ³⁴na aleamba kwavo ku bila mifano. Lakini wakati evekeri emoni, akavaelesa kila nndo vanafunsi wakwe.³⁵Katika mfiri sho, wakati wa kashini uleshika, akaamba kwavo, "N'ndeni upande wa kavili". ³⁶Hivyo veleucha umati, vakamwira yesu, wakati sho tayari eleva ndani ya mtumbwi. Mitumbwi mingi ivei hamu nave. ³⁷Na muho mkali wa dhoruba na maruhu yeleva yeingia ndani ya mtumbwi na mtumbwi tayari uleva waishwa.³⁸Lakini yesu emoni eleva kwenye Shetri, amelaa kwenye mto. Vakamwamsa, vakaamba, "Mwalimu, ujali sooso duufa?". ³⁹Na akaamka, akaukemea muho na akaivia bahari, "Ive shwari, amani". Muho ukasia, na kuvekeri na utulivu mduve.⁴⁰Na akaamba kwavo, "Niiki muhiova? Je mre imani fo?" ⁴¹Velejaa wasiwasi mduve ndani yavo na vakaviana vo kwa vo, "shuashu ni veivi se, kwa kfa hata muho na bahari vyemtii?".

5

¹Valesha mpaka upande mwingi wa bahari, katika mkoa wa Gerasi. ²Na ghafla wakati yesu alipokuwa efumashaa ya mtumbwi, mndu wenye roho shafu elesha kwakwe ifuma makaburini.³Mndu sho eleishi makaburini. Kureku eledima imsua saidi, kureku hata kwa minyororo. ⁴Evekeri afungwa minyororo. Elefee na minyororo na pingu sakwe silemishwa. Kure hata umu ere oru yemshinda ku.⁵Kyoo na kwaya evei makaburini na mlimeni, elelia na ikifeenafeena emeni kwa mawe makali. ⁶Alipomlolia yesu kwa kwasha, eledisha kwakwe na anama mbele sakwe.⁷Elelia kwa sauti kuu, "Ukundi ngikurundie choiki, yesu, mwana wa Ruva aliye dooka sana? Ngikusihwa kwa Ruva emeni, utang'tese." ⁸kwa kuwa elemmbia, "Mfume mndu shu, veave roho mshafu." ⁹Nave elemmbesa, "Rina lafo ni veivi?" Nave akamjibu, "Rina lakwa ni Legion, kwa kuwa dukeri veengi." ¹⁰Elemsii tena na tena achavakamache sha ya mkoa. ¹¹Luvaha kundi duve la nguruve livekeri lilelilishwa dooka ya kilima, ¹²Navo velemsihi, vakiamba, "dudume kwa nguruve duingie ndani yavo." ¹³Hivyo elewaruhusu, roho vashafu velelafuma na iingia ndani ya nguruve, navo veledishilia ksinde ya kilima mpaka baharini, na karibu nguruve elfu mbili vevesama baharini.¹⁴Na vala vevekeri vewalisha nguruve veledisha na ifuna taarifa ya kilichofumia katika mji na katika nchi. ¹⁵Ndipo vandu veengi velefuma eveenda ilolia kilichofumia. Ndipo velesha kwa yesu na velemlolia mndu elepagawa na roho - elekeri na jeshi - achaamia sumbai, amefikwa, na avei na akili timamu navo vakaihova.¹⁶Vala velelolia kilefumia kwa mndu alepagawa na roho velevia kilefumia kwakwe na pia ihusu nguruwe. ¹⁷Navo veleansa imsihi asilie katika mkoa wavo. ¹⁸Na alipokuwa eingia ndani ya mtumbwi, mndu elepagawa na maroho maviishwa elemsihi kwamba aende hamu nave. ¹⁹Lakini elemruhusu ku, lakini elemmbia, "Enda kaa kwafo na kwa vandu vafu, na uvavie elekufanyia Bwana, na rehema eleninga." ²⁰Hivyo eleenda na iansa itangasa mambo maduve ambayo yesu alefanya kwakwe katika Dekapoli, na kila umu alestaajabu.²¹Na wakati yesu alipovuka upande ungi, ndani ya mtumbwi, umati mduve ulekusanyika imsunguka, evekeri kando ya bahari. ²²Na umu wa kiongosi wa sinagogi, avelahwa Yairo, elesha, na alipomlolia, elechona machendeni kwakwe. ²³Akamsihi saidi na saidi, akiamba, "mwanamka akwa mnahana ekfuhi ifa. Ng'kusihwa, shio na uvike maoko yafu dooka yakwe ili adime ipata afa na iishi." ²⁴Hivyo veleenda hamu nave, na umati mduve ulemfata navo vakimsonga kfuhi na vakimtengeta.²⁵Kuvekeri na mfele ambaye samu yakwe ivekeri ifuma kwa miaka kumi na ivili. ²⁶Eleteseka vya kutosha sumbai ya matibabu meengi na eletumia kila n'ndo evere. Hata ado elesaidika ku kwa chochote, lakini badala yakwe elesidi iva na hali ng'viishwa. ²⁷Eleishwa habari ihusu yesu.

Hivyo elesha mma yakwe wakati eleva echambuka ndani ya umati, naye elegusa nguo yakwe.²⁸ Kwa kuwa eleamba, "kama nkifura nguo yakwe ku, ngeva msima." ²⁹ Alopomra, ifumwa na samu kulevia, "Na elekwishwa katika mwili wakwe shali eleponywa ifuma katika ukiva wakwe." ³⁰ Na ghafla yesu alemanya ndani yakwe emeni shali oru ulemfuma. Na elegeuka kuni na kuni katika umati wa vandu na immbesa, "Ni veivi elera nguo yakwa?" ³¹ Vanafunsi vakwe vakambia, "Ulolia umati huau wokusonga ukikutengeta, nawe waamba, ni veivi eleng'ara?" ³² Lakini yesu alesakua kuni na kuni ilolia ambaye eleva afanya ado. ³³ Mfele, akimanya kilichofumia kwakwe, elleihova na ichechema. Elesha na ihua sumbai mbele yakwe na imvia ukweli woose. ³⁴ Eleamba kwakwe, "Mwanamka, imani yafo yakufanya uve msima. Enda kwa amani na uhairwe ifuma kwenye ndwari yafo." ³⁵ Evekeri echecha, baadhi ya vandu velesha ifuma kwa kiongesi wa sinagogi, "Mwanamka wafo ameifa. Niiki iendelia imsumbua mwalimu?" ³⁶ Lakini yesu alipoishwa ambacho veamba, elemmbia kiongesi wa sinagogi, "Utaihove. Amini tiki." ³⁷ Elemruhusu yoose ku iyongosana nave, isipokuwa Petro, yakobo, na Yohana, mwanandiye yakwe Yakobo. ³⁸ Velesha kaa kwa kiongesi wa Sinagogi nave elelolya furugu, ilia kwingi na iombolesha. ³⁹ Eleingia kaa, elemmbia, "Niiki msikitika na niiki mlia? Mwana hafaku bali alaa." ⁴⁰ Velemseka, lakini ve, elevafuna vose shaa, elemwira papa wa mwana na maye va vala vevekeri hamu nave, na eleingia ndani evekeri mwana. ⁴¹ Eleuhira koko cha mwana na elemmbia, "Talitha koum," ambayo ni iamba, "Mwanamka mnahana, ngikuvia amka." ⁴² Ghafla mwana eleamka na ichambuka (kwa kuwa evere umri wa mwaka kumi na ivili). Na ghafla velerwa na mshangao mduve. ⁴³ Elemwamuru kwa oru shali kweku yoose epaswa imanya ihusu lihali. Na elevavia wamninge mwanamka ula kyao.

6

¹ Na elesilia ho na ienda mjini kwavo, na vanafunsi vake vakamfata. ² Sabato iliposhika, eleansa katika sinagogi. Vandu veengi velemswa vakashangaswa, vakaamba, "Akolia ku mafundisho yahaya?" "Ni hekima yonki eleiningwa?" "Etenda afo miujiza yahai kwa maoko yakwe?" ³ Je shuashu si ula seremala, mwana wa Mariamu na mwanandiye vavo Yakobo, Yose, Yuda na Simoni? Je dada sakwe si veishi adi hamu nasi? "Na vefefurahishwa na yesu ku. Yesu akavavia, "Nabii euwa heshima, isipokuwa katika mji wakwe na miongoni mwa wanandiye wakwe na kaa kwakwe." ⁵ Eledima itenda miujisa hoku, ila elevavikia maoko wagonjwa vanahana akavahaira. ⁶ Elehangaswa sana kwa kfa ya kutokuamini kwavo. Kisha elevichambuka vijiji vya mraseni akigundisha. ⁷ Elewala vala vanafunsi kumi na ivili akaansa ivaduma vavili vavili. Akavaninga mamlaka dooka ya roho ng'shafu, ⁸ na akavaamuru wataire choose wanapoenda isipokuwa fimbo tiki. Wachaire mkate, wala mkoba, wala fedha kibindoni; ⁹ lakini varare fiadu, na siyo kanzu ivili. ¹⁰ Na akavavia, mmba yoose mtakayoiingia, ehaamieni hoodo mpaka mtakaposiilia. ¹¹ Na mji woose usipowaambilia wala iwahuchania siilieni kwavo, kung'uteni mavumbi ya machende yenu, ive shuhuda kwavo." ¹² Navo vakasiilia vakitangusa vandu vatubu na iacha sambu savo". ¹³ Velefafukuza roho ng'viishwa veengi, velewafia mafuta vagonjwa na vakahairwa. ¹⁴ Mangi Herode alipoishwa yohoyo kwa kuwa rina la yesu livekeri lilemanyika sana. Baadhi veleamba, "Yohana mbatisaji afufuka na kwa kfa ado, yohoyo, hiyai oru ya miujisa irunda kasi ndani yakwe." ¹⁵ Baadhi yamwao veleamba, "Shuashu ni Eliya," Bado vengi vakaamba, "shuashu ni nabii, kama umu va vala manabii wa kasha." ¹⁶ Lakini Herode alipoishwa yahaya akaamba, "Yohana, niliyemteena mduve amefufuliwa." ¹⁷ Maana Herode emeni eleagiza Yohana akamatwe na elemfunga gerezani kwa kfa ya Herodia (mfele wa vava akwe Filipo) kwa kfa ve evekeri amualika. ¹⁸ Kwa maana Yohana elemmbia Herode, "Si halali kumwalika mfele wa vavao." ¹⁹ Lakini Herodia eleansa imsua na evekundi imbwa, lakini eledimaku, ²⁰ maana Herode elemwova Yohana: eleanya kwamba ni ere haki mndu mtakatifu, na elemlekelia salama. Na alipoendelia imuhuchania elehusunika raavi, lakini elefurahi imhuchania. ²¹ Hata iliposhika wakati mwafaka ikiwa yashika mfiri ive oneka Herode akavaandalia maofisa vakwe karamu, na makamanda, na viongesi wa Galilaya. ²² Ndipo mwanamka wa Herodia akaingia na itema mbele yavo, akamfurahisha Herode na vageni vevechaamie wakati wa kyao cha kashini. Ndipo mfalme akamvia mwanamka, "Nitereve choose ukundi nami ngekununga." ²³ Akamwapia naiamba, choose utakachongitereva, ngekuniinga, hata nusu ya umangi wakwa." ²⁴ Akafuma shaa ammbesa maakwe, "ng'tereve choiki?" Akaamba, "Mdwe wa Yohana Mbatisaji." ²⁵ Na mara umu akaingia ndani kwa mangi akaansa iifumba, "Ngikundi uninge ndani ya sahani, mdwe wa Yohana Mbatisaji." ²⁶ Mangi elesikitishwa naavi, lakini kwa kfa ya kiapo chwakwe na kwa ajili ya vageni, eledimaku iliyaa ombi lakwe. ²⁷ Hivyo, mangi eleduma askari kati ya valinsi vakwe na akaagisa eyenda imhendie mdue wa Yohana. Mlinzi eleenda kumteena mdwe evei kifungoni. ²⁸ Akaiende mdwe wakwe kwenye sahani na imninga mwanamka, na mwanamka akamninga maakwe. ²⁹ Na vanafunsi wakwe valipopishwa ado, veleenda ihira mwili wakwe vakaenda irika kaburini. ³⁰ Na mitume, velekusanyika hamu mbele ya yesu, vakambia yoose velerunda na valiyoyafundisha. ³¹ Nave akavavia, "shioni mmeni pa faragha na wasi na dupumsike kwa muda." "Vandu veengi vevekeri velesha na isiilia, nanga velekolia nafasi yela ku." ³² Hivyo veledua mashua vakailia kndu pa wasi peke yavo. ³³ Lakini velemlolia vakisiilia na vengi vakawamanya, kwa hamu veledisha kwa machende ifuma miji yoose, navo vakashika kabla yavo. ³⁴ Valiposhika pwani, elelolia umati mduve na elewahurumia, kwa kfa vevekeri sha mahorima yechere molisa. Na akaansa iwafundisha mambo meengi. ³⁵ Muda ulipoendelia sana, vanafunsi vakasha vakamvia, "haadi ni kindu pa wasi na muda wasia." ³⁶ Uvaage vaende miji ya mraseni na vijiji ili vakajodee kyao." ³⁷ Lakini elevajibu akiamba, "Vaningeni nyohonyo kyao". Vakamvia, "Dudima iyenda na iyola mikate ire thamani ya dinari mia ivili na ivananga vala?" ³⁸ Akavavia, "Mre mikate miinga? Endeni msakulie". Valipokolia vakamvia, "Mikate mitanu na samaki vavili." ³⁹ Akavaamuru vandu vachaamiye katika makundi dooka ya mara mavishi. ⁴⁰ Wakavadaamira katika makundi, makundi ya mamia kwa hamsini. ⁴¹ Kisha akaira mikate na samaki vavili, na isakua ruvevu, akabariki kisha akavaninga

vanafunsi vavike mbele ya umati na kisha elegawa samaki vavili kwa vandu voose.⁴²Valela voose hadi vakatosheka.
⁴³Velesana fipande vya mikate ilebaki, vikaishwa vikabu kumi na fivili, na pia fipande fya samaki.⁴⁴Na vevekeri vasoro elfu tano velela mikate.⁴⁵Mara akavavia vadue kwenye mashua vaende sehemu ingi, hadi Bethsaida, wakati ve akivaaga makutano.⁴⁶Walipokuwa wamekwisha iyenda, akaenda mlimani itereva.⁴⁷Kuvekeri kashini, na mashua yavo wakati sho ivei katikati ya bahari, nave evei emoni nchi kavu.⁴⁸Na elevalolia vakataabika ikaba makasia kwa kfa ya muho ulevashiingia. Karibu kuucha akavafata akichambuka dooka ya mriinga, na elekundi ivaicha.⁴⁹Lakini valipomlolia echambuka dooka ya mriinga, vakaingiwa na wasiwasi vakidhani ni varimu hata vakakabe kelele.⁵⁰Kwa kfa velemlolia velejawa na hofu. mara akaamba navo akavavia, "Mve vajasiri ni nihani mchawe na wasiwasi."⁵¹Akaingia ndani ya mashua, na muho ukacha ifuma, navo vakamshangaa kabisa.⁵²Ado vevekeri vadewa maanaku ya mkate ila maana akili savo sivekeri na uelewa mnahana.⁵³Navo valiponika ng'ambo veleshika nchi ya Genesareti mashua ikatia nanga.
⁵⁴Valipofuma shaa ya mashua, mara vakammanyana.⁵⁵Vakadisha itangasa katika mkoa msima na vakaansa ivahende wagonjwa kwa machela, kila veleishwa esha.⁵⁶Koose eleingia katika vijiji, au mjini, au katika nchi, velelavikia wagonjwa kndu pa tela, na vakamsihi avaruhusu ira pindo la vazi lakwe. Na voose valemra velehairwa.

7

¹Mafarisayo na baadhi ya vaandishi ambao vevekeri vafumia Yerusalemu velekusanyika kumtengeta ve.²Na velelolia kuwa baadhi ya vanafunsi vake velela mikate kwa maoko najisi; ambayo ilesambwa ku.³(Kwa Mafarisayo na Vayahudi voose veleku mpaka vesambie maoko yavo usha; vererihilia utamaduni wa vameku. Wakati ⁴Mafarisayo valipouya ifuma kndu pa tela, velaku mpaka vameoga kwansa. Na kure sheria singi ambazo vesifuata kabisa, ikava ni hamu na isambia fikombe, masufuria, fyombo fya shaba, na hata fidi filetumika wakati wa kyao.)⁵Mafarisayo na vaandishi velemmbesa yesu, "Niiki vanafunsi vafo veishi ku ilingana na tamaduni za wameku, kwani vela mkate pasipo isambia maoko?"⁶Lakini ve akavavia, "Isaya eletabiri usha ihusu nyo vanafiki, eleandika, 'vandu vahava vaniheshimu kwa momu yavo, lakini mioyo vavo ifo kwasha na 'nihani.Veng'fanyia ibada sitere maana, velefundisha sheria sa vanadamu sha maambilio yavo."⁷Mleicha sheria ya Ruva na ira kwa wepesi tamaduni sa vanadamu."⁸Na iyamba kwavo, "Mleiliya amri ya Ruva kwa urahisi ili kwamba mtunse tamaduni senu!"⁹Kwa kuwa Musa eleamba, 'mheshimu papa afo na maafo; na 've eambaye maviishwa dooka ya papa akwe au maakwe hakika efa"¹¹Lakini mwaamba, 'kama mndu akaamba kwa papa akwe au maa, "Msaada voose ambao mveambilia ifuma kwakwa ni hasina ya hekalu," (hivyo ni iyamba kwamba imefuma kwa Ruva)"¹²hivyo mweruhusiwa ku irunda jambo loose kwa ajili ya papa au maakwe.¹³Mleifanya amri ya Ruva kuwa bure kwa kuhende tamaduni senu. Na mambo meengi ya jinsi yo mwerunda."¹⁴Elevalaha makutano ve na ivavia, "Nihuchanie nyo voose, na mumanye."¹⁵Kure choose ifuma shaa ku ya mndu ambaye chedima imshafua mndu kiingiapo kwakwe. Bali kila kimfumacho mndu ndicho kimshafua.¹⁶(Singatia: mstari shuu, "Kama mndu yoose ere madu yeishwa na aishue" fo kwenye nakala sa kasha).¹⁷Yesu elevacha makutano na iingia mmba vanafunsi vakwe vakammbesa ihusu mfanosho.¹⁸Yesu akaamba, "Na nyohonyo pia bado mwamanyana fo? mloia kshali choose kemuvingia mndu chedima imshafua ku,¹⁹kwa kfa mwedima ku ienda mo wakwe, lakini kikaingia katika ndeu lakwe na kisha kikaicha ienda shoroni." kwa maeleso yahaya yesu elevifanya vikyao fyoose iva safi.²⁰Aleamba, "Ni kila ambacho kimfuma mndu ndicho chemshafua."²¹Kwa kuwa kifuma ndani ya mndu, shaa ya mo, hufuma mawaso maviishwa, sinaa, urango, mauaji,
²²uasherati, tamaa ng'viishwa, uofu, ilemba, kujamiiana, wifu, kashfa, majifuno, utondo.²³Maofu ya yoose yefuma ndani, ndiyo yala yamshafua mndu."²⁴Eleamba ifuma ala na isilia iyenda katika mkoa wa Tiro na Sidoni. Eleingia ndani na evekundi ku mndu voose amanye kuwa evei hoodo, lakini ilewesekana imrika ku.²⁵Lakini ghafla mfele, ambaye vana wake vanang'ana evei na roho ng'shafu, aleishwa habari sakwe, akasha, na ichona machendeni kwakwe.²⁶Mfele sho evei Myunani, wa kabila la Kifoeniki. Elemsihi ve amdishire roho ng'viishwa ifuma kwa mwanamka wakwe.²⁷Yesu akamvia mfele, "Vaache vana valishwe kwansa, kwa kuwa sio sawa ihinda mkate wa vana na ikumbiria kite."²⁸Lakini mfele elemjibu na iyamba, "dhooi Bwana, hata kite sumbai ya mesa ele makombo ya kyao cha vana."²⁹Akamvia, "kwa kuwa waamba adi, uko huru enda. Roho ng'viishwa amemfuma mwanamka afo."³⁰Mfele eleuya kaa kwakwe na akamkolia mwanamka wakwe amelaa ktareni, na roho ng'viishwa ivekeri yamfuma.³¹Yesu elefuma se shaa ya mkoa wa Tiro na ihichia Sidoni ielekia bahari ya Galilaya mpaka kanda ya Dikapolisi.³²Na vakamhendie mndu ivei aminga na evekeri edima ichecha usha ku, velemsihi yesu avike maoko dooka yakwe.³³Elemfuna sha ya kusanyiko kwa siri, na akavika fidole vyakwe kwenye madu yakwe, na baada ya ifucha macha, elera ulumi wakwe.³⁴Elesakua dooka ruveu, akahema na imvia, "Efata," hiyo ni iyamba "Futuka!"³⁵Na muda ula ula madu yakafutuka, na kivekeri cha shiingia ulumi kileharibiwa na eledima ichecha usha.³⁶Na velemwamuru wachamvie mndu yoose ku. Lakini kadiri elevaamuru, ndivyo veletangasa habari so kwa wingi.³⁷Hakika veleshangaswa, na iamba, "Arunda kila n'ndo usha. Hata avafanya veteishwa vaishwe na mabubu ichecha."

8

¹Katika mfiri so, kuvekeri se na umati mduve, na kvevekeri na kyao ku. Yesu akavalaha vanafunsi vakwe akavaiia,
²"Ngihurumia umati shu, vaendelia iva nani kwa mfiri isadu na vere kyao ku.³Nkivavia vauye kaa kwavo bila ila vedima vakasimia shieni kwa shaa. Na baadhi yavo vafuma kwasha sana".⁴Vanafunsi vakwe vakamjibu, "Dwekolia ku mkate yeshika ihuicha vandu vahava katika eneo li lilechwa?"⁵Kakavaulisa, "mre fipande fiinga vya mikate?" vakaamba, "saba."
⁶Eleamuru umati uchaamie sumbai. Akaira mikate saba, akamshukuru Ruva, na iiteena. Akavanninga vanafunsi vakwe

vaivikie mbele yavo, navo vakavike mbele ya umati.⁷ Pia vevekeri na samaki vanahana idashi, na baada yeshukuru, elevaamuru vanafunsi vyakwe vavaninge ado pia.⁸ Velela na vakatosheka. Na velekwanya fipande filebaki, vikabu viduve saba.⁹ Velekaribia vandu elfu ina. Na velevala vasiilie.¹⁰ Mara eleingia kwenye mashua na vanafunsi vakwe, na vakaenda katika ukanda ya Dalmanuta.¹¹ Kisha Mafarisayo velefuma sha na iansa ibishana nave. Velekundi avaninge ishara ifuma ruveu, kwa imjaribu.¹² Eletafakari kwa kina mooni mwake akaamba, "Niiki kisasi ki chefuata ishara? Ngivavia nyohonyo ukweli, kure ishara ku itakayofunwa kwa ksasi ki." ¹³ Kisha akavaacha, akaingia ndani ya mashua se, akasiilia ilekia upande mwingi.¹⁴ Wakati sho vanafunsi veletumle ihira mikate. vevere mikate ku saidi ya kipande kimu kivekeri kwenye mashua.¹⁵ Elevaonya na ivavia, "Mve meso na mkringe dhidi ya chachu ya mafarisayo na chachu ya Herode.¹⁶ Vanafunsi vakaviana voo kwa voo, "Ni kwa kfa dure mikate ku." ¹⁷ Yesu elelitambua lo, na akavavia, "Niiki mviana ihusu itekeri na mikate? Mwamanya foo? Muishi foo? moo senu ileva miepesi?"¹⁸ Mre meso, mwelolia fo? mre madu, mweishwa fo? mwekumbua fo? ¹⁹ Nilipoiava mikate mitano kwa vandu elfu tano, mleira vikabu viinga vilivyoishwa vya mikate? "vakamjibu, "kumi na mbili."²⁰ Na nilipoava mikate saba kwa vandu elfu ina, mleira vikabu fiinga?" ²¹ Vakaamba "saba". Akavavia, "Bado mweishifo?"²² Vakasha Bethsaida. Vandu vo valemhinde kwa yesu mndu kipofu na vakamsihi yesu amre. ²³ Yesu akamra koko kipofu ula, na imwongosa shaa ya kijiji. Elefisha macho dooka ya meso yake, na ihorwa maoko yakwe dooka yakwe, akammbesa, "Ukolia n'ndo choose?"²⁴ Elesakua dooka na iyamba, "ngivoni vandu velolika sha mdi ichambuka." ²⁵ Ndipo akahorua se maoko yakwe dooka ya meso yakwe mndu ula akafutua meso yakwe, elelolia se, na akalolia kila n'ndo ni ksha. ²⁶ Yesu elemleka aende kaa na akamvia, "Utaingia mjini."²⁷ Yesu elesiilia na vanafunsi vakwe iyenda vijiji vya Kaieseria ya Filipi. Vevi mkoni akavavesha vanafunsi, "Vandu veamba nihani ni veivi?" ²⁸ Vakamjibu vakaamba, "Yohana mbatisaji. Vengi veamba, 'Eliya' na vingi, 'Umu wa manabii."²⁹ Akavavesha, "Lakini nyohonyo mweamba nihani ni veivi? Petro akamvia, Veave ni Kristo." ³⁰ Yesu elevaonya vachambie mndu yoose ihusu ve.³¹ Na akaansa ivafindisha ya kuwa mwana wa Adamu lasima eteseka kwa mambo meengi, na eleliwa na fiongosi na makuhani waduve, na vaandishi na ewawa, na baada ya mfiri isadu efufuka.³² Eleamba yaa kwa uwasi. Ndipo Petro akamhira mbahi na akaansa imkemia.³³ Lakini yesu alehunduka na iwasakulia vanafunsi, vakwe na imkemia Petro na imvia, "Hita mma yakwa shetani! wejali mambo ya Ruva, itekeri mambo ya vandu." ³⁴ Kisha akaulaha umati na vanafunsi vakwe hamu, na akavavia, "Kama kure mndu ekundi infata, ajikane emoni, ahire msalaba wakwe, na ang'fate." ³⁵ Kwa kuwa yoose ekundi iyokua maisha yakwe atayachesa, na yoose atakayeyachesa maisha yakwe kwa ajili yakwa na kwa ajili ya injili, eyaokua. ³⁶ Yemfidia choiki mndu, ikolia uruka voose, na kisha ikolia hasara ya maisha yakwe? ³⁷ Mndu edima ifuna choiki badala ya maisha yakwe? ³⁸ Yesu eng'lolia haya na machecha akwa katika kisasi ki cha vazinzi na kisasi cha venye sambu, mwana wa Adamu emlolia haya ku wakati eisha katika umangi wa papa akwe hamu na malaika watakatifu.

9

¹ Na aleamba kwavo, "Hakika ngiamba kweni, baadhi yenu kure vandu vetotoni haadi veonja mauti kuu kabla ya yelolia umangi wa Ruva ukasha kwa Oru." ² Na baada ya mfiri sita, yesu elewahira Petro, Yakobo na Yohana pamoja nave mlimeni, vemeni, niho eleansa ibadilika mbele yavo. ³ Mavazi yakwe sikaansa ivaa sana, mahewa saidi, mahewa kuliko mng'arishaji sana, meupe saidi kuliko mng'arishaji yeyote duniani.⁴ Ndipo Eliya hamu na Musa velefumia mbele yavo, na vevekeri vechecha ya yesu. ⁵ Petro alejibu amvesa yesu, "Mwalimu, ni ksha si duwe haadi, na dujenge fibanda firadu, kimu kwa ajili yafo, kimu kwa ajili ya Musa na kingi kwa ajili ya Eliya." ⁶ (Kwa kuwa uveishi choiki che amba ku, veleihova sana.)⁷ Uruhu lilefumia na ivafunika niho sauti ilefuma mbinguni iamba, "Shu ni mwanaakwa ngimbundi. mhuchanieni ve." ⁸ Ghafila, walipokuwa vehimahiya, velelolia yoose ku hamu navo, kasoro yesu taba. ⁹ Wakati vemashuka ifuma mlimeni, elevaamuru vachamvie mndu yoose yo velevalolia, mpaka mwana wa Adamu efufuka ifuma kwa wafu. ¹⁰ Niho mambo avo vemeni. Lakini valevesana vo kwa vo choiki maana yakwe "fufuliwa ifuma kwa wafu".¹¹ Velemuulisa yesu, "Niiki vaandishi huamba lasima Eliya ashe kwansa?" ¹² Akavavia, "hakika Eliya atakuja kwansa iyokua findo fyoose. Niiki ileandikwa mwana wa Adamu lasima akolie ukiva mwiingi na vamusuwe?" ¹³ Lakini ngiamba kwenu Eliya elemeisha, na velemfanya shali vekundi, shandu mabadiliko yeamba ihusu ve."¹⁴ Na wakati veleuya kwa vanafunsi, valelolia kundi duve lavasunguka na Masadukayo vevekeri vebishana navo. ¹⁵ Na mara vamlolia, kundi loose ikundi loose lileshangaa na imdishilia imdikira. ¹⁶ Akavaulisa vanafunsi vyakwe, "mbishana navo dooka ya iki?"¹⁷ Umu wavo katika kundi elemjibu, "Mwalimu, ngilemhende mwana wakwa kwafo; ere roho ng'shafu ambayo yemfanya atadime ichecha, ¹⁸ na imsababisha akachechema na imhusu sumbai, na ifuma mavia dumbuni na iva mayo na kukakamaa. Nilevaitereva vanafunsi vafo imfuna roho ng'nishwa, lakini veledima ku. ¹⁹ Alevajibu, "kisasi kileamini, ngekaa nanyi kwa muda shong'ki? Ngehirana na nyohonyo mpaka indihii? Mhendeni kwakwa." ²⁰ Nelemhende mwana wakwe, Roho ng'shafu amlolie yesu, Ghafila ilembikika katika ichechema. Mwana wa ksoro eleuwa sumbai na ifuna mavia dumbuni. ²¹ Yesu elemuulisa papa akwe, "Alekaa kwa hali hiyai kwa muda shon'uki?" papa akaamba, tangu mnana. ²² Mara ingi huuwa machoni au nmringeni, na jjaribu ihangamisa. Kolia wedima ifanya choose uduhurumie na uduheeke." ²³ Yesu elevavia, "Kolia ukeri tayari? kila nndo chewesekana kwa yoose eamini." ²⁴ Ghafila papa wa mwana elilia na iyamba, "ngeamini! ng'heaka kwa kfa ngiteamini kwakwa." ²⁵ Wakati yesu alolie kundi lishilia kwavo, alemkemia roho mshafu na iyamba, "Ve roho bubu na kiziwi, ngikuamuru mche, utaingie kwakwe seku." ²⁶ Elelia kwa ngufu na imhangaisha mwana na roho ilemfuma. Mwana elolika sha amefa, nihi veengi veleamba, "Amefa," ²⁷ Lakini yesu elemhira kwa koko alemtotomsa, na mwana akatotona. ²⁸ Wakati yesu eingie mmba, vanafunsi vakwe velimuulisa faragha, "Niiki duledima ku imfuna?" ²⁹ Elevavia, "kwa namna hiyai

efuma bila maombi ku."³⁰Wakati vafume ho na ihichia Galilaya. Ukundi mndu yoose amanye vekeri,³¹kwa kuwa evehfundisha vanafunsi vakwe. Alevavia, mwana wa Adamu iviviwa maokoni mwa vandu na vemwa akava afa, baada ya mfiri isadu efufuka se."³²Lakini veleumuelewa ku maeleso ho na valeihova imuulisa .³³Niho veleshika Karperinaumu. Wakati ekeri ndani ya mmba elevaulisa, "Mvejadili choiki fo mkoni"?³⁴Lakini velisia si. Kwani vevei vebishana mkoni kwamba ni veivi evekeri mduve saidi.³⁵Elechaamia sumbai akavalaha ikumi na vavili hamu, na elechecha navo, "Kolia kure msa ekundi iva wa kwansa, ni lasima ave va mwisho na mtumishi wa voose."³⁶Elemhira mwana mnana na imvikia katikati yavo. Akamhira katika maoko yakwe, akaamba,³⁷"Yoose amuambiliaye mwana sha shu kwa rina lakwa, pia anihambilia nihani, na ikiwa mndu anihambilia, niani tiki ku, lakini pia aliyeng'duma."³⁸Yohana akamwambia, "Mwalimu dulemlolia mndu efuna roho ng'viishwa kwa rina lako dukamshiingia kwa sababu edufata ku."³⁹Lakini yesu akaamba, "mchamsingie ku, kwa kfa kure msa efanya kasi ku nduve kwa rina lakwa na niho baadaye aambe checha vishwa loose dooka yakwa."⁴⁰Yoose echei kinyume naso ekeri upande wedu.⁴¹Yoose ekuninga kikombe cha mringa ya nywa kwa sababu ufo na kristo, dhooi ngivavia, hechesa thawabu yake ku.⁴²Yoose sho evakosesha va vanahana veniamini nihani, ivekeri usha kwakwe ifungiwa iwe leshe singoni na ikumbwa baharini.⁴³Sha koko chafu kikakukosesha, kiteene. Ni heri iingia katika usima utere koko, kuliko iingia kwenye hukumu ukava na maoko yoose. Katika mocho "Ucherumika".⁴⁴(Singatia: Mstari hii, Mahali ambapo funsa vefaku na mocho ucherumika." Ufo katika nyaraka sa kasha ku).⁴⁵Sha kchende chafu kikakusesha. kiteena ni usha kwafo iingia usimani ukiva kilema, kuliko ikumbwa hukumuni na machende avili.⁴⁶(Singatia: Mstari huu, "Mahali ambapo funsa vefaku na mocho uchedima irumika" ifo ku kwenye nakala sa kasha).⁴⁷Sha riso lafo likikukosesha lifune. Ni usha kwafo iingia katika umangi wa Ruva ukeri na riso limu, kuliko iva na meso avili ikumbwa kuzimu.⁴⁸Mahali pere funsa wachavefa, na mocho uterumuka.⁴⁹Kwa kfa kila umu ekolezwa na mocho.⁵⁰Shumbi ng'sha, sha shumbi ikachesa ladha yakwe,uivika aja ive na ladha yakwe se? Mve na shumbi miongoni mwani wemeni, na mve na amani kwa kilka umu."

10

¹Yesu eleondoka eneo hilo na akaenda katika mkoa wa Uyahudi na eneo la mbele ya mto Yordani, na makutano yelemfuata se. Elevafundisha se, shali ivekeri kawaida yakwe ifanya.²Na Mafarisayo velesha injaribu na vakamulisa, "Ni halali kwa msoro ilekana na mfele wakwe?"³Yesu akavajibu, "Musa elevaamuru choiki?"⁴vakaamba, "Musa eleruhusu iandika cheti che lekana na kisha imdishira mfele."⁵Ni kwa sababu ya moo senu mihumu ndiyo maana elevaandikia sheria yahai," Yesu elevavia.⁶"Lakini ifuma mwanso wa uumbaji, 'Ruva eleumba msoro na mfele.'⁷Kwa sababu yahai msoro emleka papa akwe na maakwe na eungana na mfele wakwe,⁸na hao vavili vewa mwili umu; kwa kfa si vavili se, bali ni mwili umu.⁹Kwa hiyo elechokiunganisha Ruva, mwanadamu achaktenganishe.¹⁰Vevekeri ndani ya mmba, vanafunsi wakwe vakamuulisa ve ihusu lihali.¹¹Akavavia, "Yoose elekana na mfele wakwe na ialika mfele ungi, efanya usinzi dhidi yakwe."¹²Mfele nave akamleka mmi wakwe na iyalikwa na mmi ungi, efanya uzinzi."¹³Navo velelhendie vana vao vanana ili avafure, lakini vanafunsi vakamkemia.¹⁴Lakini yesu aletambua lo, elefurahishwa nalo ku kabisa akavavia, "Varuhusuni vana vanana vashe kwakwa na mchawasiingie, kwa kfa vei sha vahava umangi wa Ruva ni wavo.¹⁵Udhooi ngivavia, yoose echeuambilia umangi wa Ruva sha vana vanana hakika edima ku iingia katika umangi wa Ruva.¹⁶Kisha akavaira vana maokoni mwake na akavabariki akivavikia maoko yakwe dooka yamwao.¹⁷Na eleansa safari yakwe mndu umu elemdishilia na ikaba makoti mbele yakwe, akammbesa, "Mwalimu mwema, ngifanye choiki ili ngidime irithi usima wa milele?"¹⁸Na yesu akaamba, "Niiki ulenglaha mwema? Kureku aliye mwema, itekeri Ruva emeni.¹⁹Usiishi amri: Uchauwe, uchaive, utashuhudie uongo, uchalembe, mheshimu papa na maafo."²⁰Mndu ula akaamba, "Mwalimu haya yoose ngileyatii tangu ngi msangi."²¹Yesu elemsakulia na imkunda. Akamvia, ulepungukiwa kindo kimu. Yekubidi ukumbe vyoose uvekeri nafyo na uwaninge maskini, na weva na hasina rueu. Navo ushe ung'fate".²²Lakini alekata tamaa kwa kfa ya maeleso yahaya; elesiiliya akiva ere husuni, kwa kuwa evei na mali nyiingi.²³Yesu akasakuliwa pande voose na akavavia vanafunsi vakwe, "Ni jinsi yonki ilivyo vihumu kwa tajiri iingia katika umangi wa Ruva!²⁴Vanafunsi vakwe veleshangaswa kwa machecha yahayo. Lakini yesu akavavia se, "Vana , ni jinsi yonki ilivyo vihumu kuingia katika umangi wa Ruva!²⁵Ni rahisi kwa ngamia ihicha kwenye tundu la sindano, kuliko mndu tajiri ihicha katika umangi wa Ruva."²⁶Veleshangaswa navo na vakaviana, "Hiyo veivi eokoka"²⁷Yesu akavasakulia na iyamba, "Kwa binadamu yewesekana ku, lakini sio kwa Ruva. Kwa kfa katika Ruva yoose yewezekana."²⁸Petro akaansa isungumsa nave, sakulia dwacha vyoose na dwakifata."²⁹Yesu akaamba, "Udhooi vivavia nyo, kureku lelecha mmba, au kaka, au dada, au mama, au papa, au vana, au ardhi, kwa ajili yakwa, na kwa ajili ya injili,³⁰ambaye eambilia ku mara mia zaidi ya luhuva ha dunieni: mmba, kaka, dada, mama, vana, na ardhi, kwa ukiva, na uruka wo usha, usima wa milele."³¹Lakini vengi vei va kwansa vewa va mwisho vewa wa kwansa."³²Vevei shieni, iyenda Yerusalemu, yesu eleva avatangulia mbele yavo. Vanafunsi vakashangaa, na vala vevei vemfata mma vakaihova. Ndipo yesu alipovafura pembeni se vala ikumi na vavili na iansa kuvavia ambacho chemfumia adi kfui.³³Sakua, duenda mpaka Yerusalemu, na mwana wa Adamu ekamadwa kwa kwa makuhani waduve na vaandishi. vemhukumu afe na vemfuna kwa vandu va mataifa.³⁴Vemdhihaki, vemfuchia macha, vemkaba fimbo na vembwaa. Lakini baada ya mfiri isadu efufuka."³⁵Yakobo na Yohana, vana va Zebedayo, walwsha kwakwe na iyamba, "Mwalimu, dukahitaji udufanyie choose dukutereva."³⁶Elevavia, mkundi ngivatendie choiki?"³⁷Vakaamba, "Duruhusu duchaamie nave katika utukufu wafo, umu katika koko chafu cha klo na ungi koko chafu cha kmaso."³⁸Lakini yesu akavajibu, "Mweishi mtereve choiki. Mdima inywea kikombe ambacho ngeknwelia au istahimili ubatiso ambao ngebatiswa?"³⁹Vakamvia, Dwedima" yesu akavavia, "Kikombe ngeknwelia, mwekinywea. Na ubatiso

ambao kwavo ngimebatiwa, mweustahimili. ⁴⁰Lakini achaamiye koko chakwa cha klo au koko chakwa cha kmaso nihani ngevafuna ku, lakini ni vala ambao kwavo yameandaliwa. ⁴¹Vala vanafunsi veengi kumi veleishwa yahaya, vakaansa ivakasirikia Yakobo na Yohana. ⁴²Yesu akavalaha kwakwe na iyamba, "Muishi kuwa vala mwedhaniwa kuwa ni vatawala wa vandu wa mataifa huwatawala, na vandu vo mashuhuri vewarara mamlaka dooka yavo. ⁴³Lakini yepaswa ku iva adi kati yani. Yoose ekundi iva mduve kati yani lasima avatumikie, ⁴⁴na yoose eva wa kwansa kati yani ni lasima ave mdumwa wa voose. ⁴⁵Kwa kfa mwana wa Adamu elesha itumikiwa ku bali itumikia, na iyafuna maisha yakwe kuwa fidia kwa vengi. ⁴⁶Vakasha Yeriko. Evei esilia Yeriko na vanafunsi vakwe na kundi duve, mwana wa Timayo, Batimayo, kipofu mterevaji, elechaamia mbai ya mko. ⁴⁷Elepoishwa kuwa ni Yesu Mnazareti, eleansa ikaba kelele na iyamba, "Yesu mwana wa Daudi, ngihurumie!" ⁴⁸Vengi velemkemea kipofu ula, vakimvia asie. Lakini elelia kwa sauti saidi, mwana wa Daudi, ngihurumie!" ⁴⁹Yesu eletotona na iamuru alahawe. Velemkemea kipofu ula, vakiamba, "kuwa shujaa! Totona yesu eklaha". ⁵⁰Akalikumba mbahi ikoti lakwe, akadisha saidi, na isha kwa yesu. ⁵¹Yesu akamjibu na akamvia, "Ekundi ngikufanyie choiki?" Ula msoro kipofi akamjibu, Mwalimu, ngikundi ilolia. ⁵²Yesu akamvia, "siilia. Imani yafo imekuponya." Hapo hapo meso yakwe yakalolia; na akamfata yesu barabarani.

11

¹Wakati sho velesha Yerusalemu, velekaribia Besthfage na Bethania, katika Mlima wa Mizeituni, Yesu alevaduma vavili miongoni mwa vanafunsi wakwe. ²Na elevavia, "Endeni katika kijiji kikabiliana naso. Mara mkaingia fo, mwemkolia mwana punda ambaye hajapandwa. Mfutuieni na mhende kwakwa. ³Na kolia yoose akivavia, 'Niiki mrunda adi? mwepaswa iyamba, 'Bwana emhitaji na mara emhuria haadi. ⁴Veleenda na imkolia mwanapunda emfunge shaa mlangoni kwenye mtaa ulio wasi, navo velemfutua. ⁵Na baadhi ya vandu vevei vetotoni hala na velevavia, "Muusa iki, imfutua mwana punda sho"? ⁶Velembia shali yesu elevavia, na vandu vakavacha vasiilie. ⁷Vanafunsi vavili valemhende mwana punda kwa yesu na veletandika mavasi dooka yavoili yesu adime idwaa. ⁸Vandu veengi veletandika mavasi yavo barabarani, na veengi veletandika matavi veleysteena ifuma mashambeni. ⁹Vala valeenda mbele yakwe na vala velemfata veleka kelele, "Hosana! Elebarikiwa esha kwa rina la Bwana. ¹⁰Ubarikiwe umangi usha wa papa yedu Daudi! Hosana kwa aliye dooka" ¹¹Niho yesu aleingia yerusalemu na eleenda hekaluni na elesakua kila n'ndo. Luhuva, wakati uleva waenda, eleenda Bethania hamu navo kumi na vavili. ¹²Mfiri ulefuata, wakati vevei veyua Bethania, elevaa na shaa. ¹³Na akalolia mdi wa mtini uvei na mara kwa kwasha, eleenda isakua sha evedima ikolia choose dooka yakwe. Na wakati eleenda kwasha, elekolia choose ku yataare mara, kwa kfa ivei majira ya mtini ku. ¹⁴Eleuvia, "Kure yoose eshela se itunda ifuma kwako ku". Na vanafunsi vakwe vakaishwa. ¹⁵Velesha Yerusalemu, nave akaingia hekaluni na iansa iwafuna shaa vekumba na veola ndani ya hekalu. Elehundusa mesa sa vebadilisha besa na fidi fya vala vevekeri vekumba mbeta. ¹⁶Elemruhusu yoose ku ihira choose hekeluni kledima ikubwa. ¹⁷Elevafundisha na iyamba, "Je ileandikwa 'mma yakwa yelahawa mmba ya sala kwa mataifa yoose"? lakini mleifanya pango la vanyang'anyi. ¹⁸Makuhani vaduve na vaandishi veleishwa yo eyamba navo velevengecha shia ye mwaa. Hata ado veleiova kwa sababu umati uleshangaswa mafundisho yakwe. ¹⁹Na kila wakati kashini ikashika, velesidia mjini. ²⁰Vekeri vechambuka shuru velelolia mdi wa mtini uleuma mpaka kwenye mizizi yakwe. ²¹Petro elekumbua na iyamba, "Rabi! Sakwa, mdi wa mtini eleuchelia fyao uleuma." ²²Yesu elevajibu, "Mve na imani katika Ruva. ²³Amini ngivavia shali kila euviaye mlima shu, 'Siilia, na ukakumbe umeni baharini, 'na shali ere mashaka ku mooni mwakwe lakini eamini kwamba cho eleamba chefumia, ado ndivyo Ruva efanya ado. ²⁴Kwa hiyo ngivavia: kila kindo muitereva na ivesa kwa ajili yakwe, amini kwamba mweambilia navyo fyenu. ²⁵Wakati mwetotona na itereva, mwepaswa isamehe choose mkeri nacho dhidi ya yoose, ili kwamba papa papa enu aliye ruveu evasamehe pia nanyo makosa yenu. ²⁶(Singatia: Mstari shuu, "Lakini msiposamehe, vala papa yenu eliye ruveu evasamehe sambu senu ku" ivekeri kwenye naka la sa kasha ku). ²⁷Velesha yerusalemu se. Na yesu evei echambuka hekaluni, makuhani vaduve, vaandishi na vameku velesha kwakwe. ²⁸Velembia, "kwa mamlaka yonki ufanya mambo ya?" Na ni veivi elekuninga mamlaka yefanya ya?" ²⁹Yesu elevavia, "Ngevavesa swali limu. Ngivieni na nihani ngevavia kwa mamlaka yonki ngerunda mambo yahaya. ³⁰Je, ubatizo wa Yohana ulefuma ruveu au ulefuma kwa vanadamu? Ngijibuni. ³¹Velejadiliana miongoni mwavo na ishindana na iyamba, "Shali dukaamba, 'Ifuma ruveu,' eamba, 'Niiki mcheamini?" ³²Lakini shali dukaamba, 'Ifuma kwa vanadamu;..... "Veleihova vandu, kwa voose velera kwamba Yohana evei Nabii. ³³Niho velemjibu Yesu na imvia, "Duishi ku. Niho Yesu akavavia, wala nihani ngevavia ku kwa mamlaka yonki ngefanya mambo yahaya.

12

¹Kisha Yesu eleansa ivafundisha kwa mfano. Akaamba, "Mndu elechonga shamba la misabibu, akalitengetia usio, na akasuma shimo le sindika mvinyo. Akajenga mnara na kisha akakodishia shamba la misabibu kwa vakulima wa msabibu. Kisha elesafiri safari ya kwasha. ²Wakati uleshika, elemduma mtumishi kwa vakulima va misabibu ihambilia ifuma kwavo baadhi ya matunda ya shamba la misabibu. ³Lakini velemra, vakamkaba, na vakamdishira bila choose. ⁴Akamduma kwavo mtumishi ungi, vakamjeruhi mdweni na imtendia mambo ya aibu. ⁵Bado elemduma ungi, na shu umu velembwaa. Velemhendia wengi vengi mambo sha yo yo, vakavakaba na vengi iwavwaa. ⁶Evei bado na mndu umu saidi wa imduma, mwana mpendwa. Nave eleva wa mwisho eledumwa kwavo akaamba, "Vemheshimu mwanaakwa." ⁷Lakini vapangaji velesemezana voo kwa voo, "Shu ndiye mrithi. Shioni, hebu dumvwae, na urithi utakuwa wedu." ⁸Velemvamia, vakambwaa na imkumba shaa ya shamba la misabibu. ⁹Kwa hiyo, Je! efanya choiki mmiliki wa

shamba la misabibu? Esha na iwaangamisa vakulima va misabibu na elikabidhi shamba la misabibu kwa vengi.

¹⁰Mwakolia isoma andiko lahali? " Jiwe ambalo wajenzi velelilyaa, lawa jiwe la mbahi. ¹¹Lahali lilefuma kwa Bwana, na ni la ajabu mesoni fedu. " ¹²Velesengecha imra yesu, lakini velelihoiva makutano, kwani velemanyanya shali eleva elenena mfano sho dhidi yavo. Hivyo velemcha na iyenda savo. ¹³Kisha vakavaduma baadhi ya mafarisayo na maherodia kwakwe ili imteka kwa machecha. ¹⁴Valeshika, vakamvia, "Mwalimu, duishi kwamba wejali ku maoni yoose na werora upendeleo ku kati ya vandu. Ufundisha shia ya Ruva katika dhooi. Je! ni haki itaa kodi kwa kaisari au la? Je! dwedima itaa au la? ¹⁵Lakini yesu elemanyanya unafiki wavo na ivavia, "Niiki mng'jaribu? Nningeni dinari ngidime iisakwa. " ¹⁶Vakahende umu kwa yesu, Akavavia, "Je ni sura ya veivi na maandishi yekeri ho ni ya veivi? Vakaamba, "Ya Kaisari. " ¹⁷Yesu akavavia, "Mningeni kaisari findo fya kaisari na Ruva findo fya Ruva" Vakamstaajabia. ¹⁸Kisha Masadukayo, veamba kure ufufuoku, velemwendea vakammbesa, vakaamba, ¹⁹Mwalimu, Musa eleduandikia kuwa , 'Ikiwa mwanandiye wa mndu akafa na imcha mfele mma yake, lakini elecha mwana ku, mndu emhira mfele wa mwanandiye akwe, na ikolia vana kwa ajili ya mwana ndiye akwe. " ²⁰Kuleva na wanandiye saba, wa kwansa elealika na kisha kafa elecha mwana ku. ²¹Kisha wa kavili akamhira nave kafa, elecha mwana kuwa karadu adoado. ²²Na wa saba elefa bila icha mwana. Mwishowe na mfele pia kafa. ²³Wakati wa ufufuo, vefufuka se, Je eva mfele wa maivi? Vala wanandiye saba vevei vammii akwe. " ²⁴Yesu elevavia, "Je! hiyai si sababu ku kwa kfa mwapatanishwa, kwa sababu mteishi maandiko wala ngufu sa Ruva?" ²⁵Wakati wa vefufuka ifuma wafu vealika wala iingia katika ndoa, bali weva sha malaika wa ruveu. ²⁶Lakini, ihusu wafu ambao vefufuliwa, Je! mlesoma fo ifuma katika kitabu cha Musa, katika habari sa ngudu, jinsi Ruva eleamba na ivavia, 'Nihani ni Ruva wa Abrahamu, na Ruva wa Isaka, na Ruva wa Yakobo?' ²⁷Ve si Ruva wa wafu, bali vakeri hai. Ni dhahiri mwapotoka. " ²⁸Umu wa vaandishi elesha na kuyaishwa machecha yavo; elelolia yesu elewajibu usha. Elemmbesa, "Je ni amri ingai ivei muhimu saidi katika soose?" ²⁹Yesu elemjibu, "iliyo ya muhimu ni hiyai, "Ishwa, Israeli, Bwana Ruva wedu, Bwana ni umu. " ³⁰Lasima umkunde Bwana Ruva wafo, kwa moo wafo woose, kwa roho yafo yoose, kwa akili yafo yoose, na kwa ngufu safo soose. " ³¹Amri ya kavili ni hiyai, 'lasima umkunde mamrasa afo shali ujikundi umeni kure amri ingi ku saidi ya hizi. " ³²Mwaandishi akaamba, "Usha mwalimu! waamba kweli shali Ruva ni Umu, na shali kure mwingi saidi yakwe. " ³³Kumkunda ve kwa moo woose, na kwa ufahamu wose na kwa ngufu soose, na imkunda mamrasa shali ve umeni, ni muhimu mno katika matoleo na dhabihu seteketesa. " ³⁴Wakati yesu elelolia afuna jibu la Bwana, elevavia, "Veave ufo kwasha ku na umangi wa Ruva". Baada ya ho kure hata umu elesubutu imuulisa yesu maswali yoose ku. ³⁵Na yesu elejibu, wakati evekeri efundisha katika hakalu, akaamba, "Je! vaandishi huamba kuwa kristo ni mwana wa Daudi?" ³⁶Daudi emeni katika roho mtakatifu eleamba, 'Bwana eleamba kwa Bwana wakwa, chaamia katika koko chakwa cha klo, mpaka ngivafanye maadui wafo iva sumbai ya machende yafo. ' ³⁷Daudi emeni humlala kristo, Bwana' Je! ni mwana wa Daudi kwa jinsi yonki?" Na kusanyiko kuu lilemhuchania kwa furaha. ³⁸Katika mafundisho yakwe yesu eleamba, "Jihadharini na vaandishi, vetamani ichambuka na kansu ng'yaasha na idikirwa kwenye tela " ³⁹na ichaamia kwenye fidi vya vaduve katika masinagogi na katika sikukuu kwa maeneo ya waduve. ⁴⁰Pia vela mmba sa vajane na veterewa maombi maasha ili vandu vavalolie. Vandu va veambilia hukumu iliyo nduve. " ⁴¹Kisha yesu elechaamia sumbai kfuhi na isanduku la sadaka ndani ye eneo la hekalu; eleva esakwa vandu vevekeri vevika besa savo ndani ya isanduku. Vandu veengi matajiri veleleka kiasi kduve cha besa. ⁴²Kisha mfele mjane maskini elesha na ivika fipande fivili, thamani ya senti. ⁴³Kisha akamlaha vanafunsi wakwe na imvia, "Amini ngikuvia, mfele shu mkusu avika kiasi kduve saidi ya voose ambao vameifuna katika isanduku la sadaka. " ⁴⁴Kwani woose vafuna ifumana na wiingi wa mapato yavo. Lakini mfele mkusu shu, ifuma katika umaskini wakwe, kavika besa yoose ambayo epaswa itumia kwa maisha yakwe."

13

¹Yesu evekeri echambuka ifuma hekaluni, umu wa wanafunsi vakwe akammbesa, "Mwalimu, sakwa mawe yahaya yeshangasa na majengo!" Akamvia, ulolia majengo yahaya Maduve? ²Kure nanga iwe limu lishebaki dooka ya lingi ambalo lichechonswa sumbai ku". ³Nave evekeri echaamiye dooka ya mlima wa miseituni mma ya hekelu, Petro, Yakobo, Yohana na Andrea vakammbesa kwa siri, ⁴"Duvie, mambo yahaya yeva indihii? Ni choiki dalili ya mambo yayaha ifuma. " ⁵Yesu eleansa ivavia, "Veni makini shali mndu yoose achawapotoshe. " ⁶Vengi yeisha kwa rina lakwa veamba, 'Nihani ndiye', na vewapotosha vengi. ⁷Mleishwa ficha na tetesi sa ficha, mchaihove; mambo yahaya hayana yere budi ifuma ku, lakini mwisho bado. ⁸Taifa letotona kinyume na taifa lingi, na umangi kinyume na umangi peva mtetemeko sehemu mbalimbali, na shaa. Shuashu ni mwanso wa ushingu. ⁹Veni meso. Vewakamacha hadi mabaraseni, na mwekabwa katika masinagogi. Mwechochoswa mbele ya watawala na wamangi kwa ajili yakwa sha shuhuda kwavo. ¹⁰Lakini injili lasima kwansa ihubiriwe kwa mataifa yoose. ¹¹Wakati vewara na iwakabisi, mchaihove ihu kila mweamba. Ndani ya muda sho, mweningwa choiki cha amba; mweva nyo mwechecha ku, bali roho mtakatifu. ¹²Mwanandiye emshitaki mwanandiye iwawa, papa na mwana wakwe. Vana vetotona kinyume cha papa savo na isababisha iuwawa. ¹³Mwesuiwa na kila mndu kwa sababu ya rina lakwa. Lakini atakayefumilia mpaka mwisho, mndusho eokoka. ¹⁴Mtakapololia chukiso la uharibifu litotoni hala wehetakiwa itotona (asomaye na amanye), niho vakeri ndani ya Yuda vadishilie mlimeni, ¹⁵naye ekeri dooka ya mmba achamashuke sumbai ya mmba, au ihira choose kikeri shaa, ¹⁶na ekeri shambeni achauye ihira nguo yakwe. ¹⁷Lakini ole wavo vafele vere hali na veova katika mfiri sho! ¹⁸Tereveni shali ichafumie wakati wa mbeho. ¹⁹Kwani kweva na ukiva mduve ambao ulewahi ifumia ku, tangu Ruva eleumba uruka, mpaka luhuva, ehe wala chefumia seku. ²⁰Mpaka Bwana epungusa mfiri, kure mwili weokoka ku, lakini kwa ajili ya vateule, ewashaku, ebumgusa namba sa mfiri. ²¹Wakati sho sha mndu yoose evavia, sakwa, kristo yufo haadi! au 'Sakwa, efo ala!' mchaamini. ²²Kwani wakristo wa ulembi na

manabii wa ulembi vefumia na vefuna ishara na maajabu, ili shali, vavalemba, yamkini hata vateule.²³Veni meso! Ngameivavia ya soose kabla ya wakati.²⁴Lakini baada mateso ya mfiri sho, moshu uvevikwa mlema, mveri wefuna mwanga wakwe ku,²⁵nyota zechona ifuma angeni, na ngifu sikeri ruveu zeding'ina.²⁶Niho vemlolia mwana wa Adamu esha fo maruhuni kwa nguifu nduve ya utukufu.²⁷Niho eduma malaika sakwe na ivaumbania hamu vateule wakwe ifuma urya duve iina sa dunia, ifuma mwisho wa dunia mpaka mwisho wa ruveu.²⁸Kwa mtini jifunseni. Sha tavi ledima ifuma na ivika haraka mara yakwe, niho mweishi kshali hwari ki kfuhi.²⁹Naavekdo, mkalolia mambo yahaya yefumia, manyeni shali ekeri kfuhi na mwongo.³⁰Dhooi, ngivavieni, kisasi ki chehicha kwasha kabla mambo yahaya yafumia ku.³¹Ruveu na nchi seicha, lakini machecha yakwa yeicha kamwe ku.³²Lakini ihusu mfiri sho au saa, kure eishi ku, nanga malaika ruveu, nanga malaika ruveu, nanga mwana, ila papa.³³Iveni meso, Sakwa, kwa sababu mweishi ni mdayonki ku yefumia. (Singatia: Mstari shuu, "Mve vaangalifu, Sakweni na tereveni kwa sababu...." ikeri kwenye nyaraka sa kasha ku).³⁴Ni shali mndu aenda safarini: akaacha mmba yakwe, na imvika mdumwa wakwe kuwa mtawala wa mmba, kila umu na kasi yakwe. Na imwamuru mlinsi iva meso.³⁵Kwa hiyo iveni meso! Kwani mweishi ku ni indihii Bwana wa mmba esha kaa yedima ni kashini, kio cha manane, wakati ijokoo levika au shuru .³⁶Sha akasha ghafla, achakolia walaa.³⁷Kila ngiamba kwafo ngiamba kwa kila mndu: kesheni!"

14

¹Ileva mfiri ivili tiki badala ya sikukuu ya Pasaka na Mikate ichavikwa chachu. Makuhani vaduve na vaandishi velela vesengecha namna yemra Yesu kwa mbusha na immbwaa.²Kwa kuwa veleamba, "Wakati shu wa sikukuu, vandu vachashe fanya ficha."³wakati yesu evekeri Bethania kaa kwa Simoni mkoma, na eleva eendameseni, mfele umu elesha kwakwe ekeri na shuba ya marashi ya nardo safi yenye gharama nduve naavi, elemisha shuba na ilela dooka ya mdwe wakwe.⁴Lakini kuvekeri na baadhi yavo velesua. Velelana voo kwa voo veamba, "Ni choiki sababu ya ulema shuu?"⁵Manukato yahaya yedima ikumbwa kwa saidi ya dinari mia isadu, na vaningwe maskini." Navo velemlakemia.⁶Lakini yesu eleamba, "Mcheni emoni. Niiki mnamsumbua? Afanya jambo lisha kwakwa.⁷Mfiri soose maskini muinavo, na wakati woose mwakunda mwedima ifanya mesha kwavo, lakini mva naani wakati woose.⁸Afanya kila adima: auia mwili wakwa mafucha kwa ajili ya pumsiko.⁹Dhooi ngivavia, kila handu inchili ihubiriwa katika uruka woose, kila alefanya mfele shu chechewa kwa ukumbusho wakwe.¹⁰Kisha Yuda Iskariote, umu wa vala kumi na ivili, veleenda kwa vaduve wa makuhani ili shali akolie imkabisi kwavo.¹¹Wakati vaduve wa makuhani veleishwa ado, velekunda vakaahidi imninga besa. Eleansa isengecha nafasi ya imkabisi kwavo.¹²Katika mfiri ya kwansa ya mkate ichavikwa chachu, wakati velelana mwanaihorima wa Pasak, vanafunsi vakwe vakamvia, "Ukundi dwende ku dundeandaa ili ukolie ila mlo wa Pasaka?"¹³Elevaduma vanafunsi vakwe vavili na ivavia, "Endeni mjini, na msoro ambaye eneira mtungi eloliana nanyo. Mfuateni.¹⁴Mmba eingia, mfuateni na mvieni mmba yo, 'mwaliu aamba, "Kikeri ku chumba cha vageni handu ngela pasaka na vanafunsi wakwa?"¹⁵Evarore chumba cha dooka kduve chenye samani ambacho kikeri tayari. Fanyeni maandalisi kwa ajili yedu pale."¹⁶Vanafunsi velesilia na iyenda mjini; velekolia kila nndo shali eleva avavia, na va veleandaa mlo wa Pasaka.¹⁷Wakati ivekeri kashini, elesha na vala kumi na vavili.¹⁸Na veki vei kfuhi na mesa na ila, yesu eleamba, "Dhooi ngivavia, umu kati yenu ele hamu nani eng'saliti."¹⁹Voose velesikitika, na umu baada ya ungi velemlambia, "Hakika siyo nihani ku?"²⁰Yesu elejibu na ivavia, "Ni umu wa kumi na vavili kati yenu, umu ambaye sasa echovya tonge katika bakuli hamu na nihani.²¹Kwa kuwa mwana wa Adamu eenda shali maandiko yeamba dooka yakwe. lakini ole wakwe mndu ula ambaye ihichia ve mwana wa Adamu esalitiwa! Ingeva usha saidi kwakwe sha mndu ula achaveoneke."²²Na wakati vela , yesu eleira mkate, akaubariki, na imereshua.²³Alewaninga akiamba, "Ireni. Shuashu ni mwili wakwa."²⁴Elehira kikombe, akashukuru, na iwaninga, na voose vakakinywea. Elevavia, "Hiyahi ni samu yakwa ya agani, samu yefulukwa kwa ajili ya veengi.²⁵Dhooi ngivavia, nginywa seku katika zao lihali la msabibu mpaka mfiri ula ngishenywa nhiya katika umangi wa Ruva."²⁶Velemaa iimba wimbo, veleenda shaa katika Mlima wa Mizeituni.²⁷yesu akavavia, "Nyo woose mwejitenga kwasha kwa sadaka yakwa, kwa kuwa ileandikwa, 'Ngemkaba molisa na mahorima vetawanyika."²⁸Lakini baada ya yefufuka kwakwa, ngesongwa mbele yenu galilaya."²⁹Peto elemvia, "Hata sha voose vekcha, nihani ngekoha ku."³⁰yesu elemvia, "Dhooi ngivavia kioki, kabla ya ijokoo ivika mara ivili, weva wemkana mara isadu."³¹Lakini Petro akaamba, "Hata ikanilasimu ifa hamu nave ngekna ku". Voose velelana ahadi ila ila.³²Velesha kwenye eneo lelahawa Gethsemane, na yesu elevavia vanafunsi vakwe, "Chamieni haadi wakati msali."³³Elevahira Petro, Yakobo, na Yohana hamu nave, akaansa ihusunika na itaabika naavi.³⁴Elevavia, "Nafsi yakwa ire husuni naavi, hata ifa. Bakini haadi na mkeshi."³⁵Yesu eleenda mbele kdoko, akachona sumbai, akatereva, sha yedima, shali saa hiyai ingemwidia.³⁶Akaamba, "Aba, Papa, mambo yoose kwafo yewesekana. Ngifune kikombe ki. Lakini siyo kwa ikunda kwakwa ku bali ikunda kwafo."³⁷Eleuya na iwakoli valae, na akamvia Petro, "Simoni, je walaa? udimu ikesha hata saa imu ku?"³⁸Kesheni na mtereve shali mchashe ingika katika majaribu. Katika ngoo i radhi, lakini mwili ni dhaifu."³⁹Eleenda se itereva, na eleamba machecha yalayala.⁴⁰Elesha se akavakolia velae, kwa kuwa meso yavo yevei masito velemlanya choiki che mvia.⁴¹Elesha mara ya karadu na ivavia, "Bado mlae na ibumsika? Yashika! saa yashika! Sakwa! Mwana wa Adamu esalitiwa maokoni mwa ula ere sambu.⁴²Amkeni, ndeni. Sakwa, yula engisaliti ekeri kfuhi."⁴³Mata tu evei bado echecha, Yuda, umu wa vala kumi na vavili, eleshika na kundi iduve ifuma kwa vaduve wa makuhani, vaandishi na wameku vere mapanga na marungu.⁴⁴Wakati sho msaliti wakwe eleva avananga ishara, akaamba, ula ngembusu, nive. Mreni na imkamacha sumbai ya ulinsi."⁴⁵Wakati Yuida eleshika, imu kwa imu eleenda kwa yesu na iamba, "Mwaliu!" Na imbusu.⁴⁶Kisha vakamvika sumbai ya ulinsi na imra.⁴⁷Lakini umu kati yavo eletotona karibu nave

elefuna ubanga wakwe akamkaba mtumishi wa kuhani na imteena kdu. ⁴⁸Yesu elemvia, "Mwasha innra kwa mabanga na marungu sha vanyang'anyi? ⁴⁹Wakati kila mfiri ngvei nayo na iwafundishe hekeluni, mleng'ra ku. Lakini hiyai lafanywa ili maandiko yatimie. ⁵⁰Na vala voose vevekeri na yesu velemtcha na idisha. ⁵¹Msangi umu elemfata, evekeri arara shuka tiki evekeri akshikia imsunguka; velemra lakini ⁵²eleturushuka akaicha shuka hala akadisha duhu. ⁵³Valemwongosa yesu kwa kuhani mduve. Hala velekusanyika hamu nave makuhanu vaduve voose, vameku na vaandishi. ⁵⁴Petro nave elemfata Yesu kwa kwasha, ielekia kwenye ua wa kuhani mduve. Eleketi hamu na valinsi, vevei kfui na mocho iocha ili ikolia mrike. ⁵⁵Wakati sho makuhanu vaduve voose na Barasa loose vevekeri vesengecha ushahidi dhidi ya Yesu ili vakolie imbwaa. Lakini velekolia ku. ⁵⁶Kwa kuwa veengi velehende ushuhuda wa uongo dhidi yakwe, lakini nanga ulewana ku. ⁵⁷Baadhi veletotona na ihende ushahidi wa uongo dhidi yakwe; veamba, ⁵⁸"Dulemwishwa eamba, 'Ngeliharibu hekelu lihali litengenese kwa maoko, na ndani ya mfiri iradu ngelijenga lingi lichetengeneswa kwa maoko." ⁵⁹Lakini nanga ushahidi wavo uteuvana ku. ⁶⁰Kuhani mduve eletotona katikati yavo na akammbesa Yesu, "Je, ure jibu fo? Vandu va vekushuhudia choiki dhidi yafo?" ⁶¹Lakini elesia si na elejibu choosa ku. Mara kuhani mduve akammbesa se, "Je veave ni Kristo, mwana wa Mbarikiwa?" ⁶²Yesu eleamba, "Nihani nive. Na wemlolia mwana wa Adamu achaamia koko cha klo wa ngufu esha maruhuni ya ruveu." ⁶³Kuhani mduve eleshauwa nguo yakwe na iyamba, "Je, bado duhitaji mashahidi?" ⁶⁴Mwaishwa kufuru. Uamusi wenu ni ungau? Na voose velemtukum shali umu estahili ifa. ⁶⁵Baadhi veleansa imfuchia macha na imshikia kyamu na imkaba na imvia, "Ilafia!" Maafisa velemtira na imkaba. ⁶⁶Na Petro ekeri bado ekeri sumbai uani, mtumishi umu wa vafele wa kuhani mduve elesha kwakwe. ⁶⁷Elemlolia Petro ekeri atotoni iocha mocho, na elemsakwa kwa kfui. Kisha akaamba, "Nave pia uvei Mnazareti, Yesu." ⁶⁸Lakini eleliya, na iamba, "Simanya ku wala ngeelewa ku ihusu kila uamba!" Kisha akasililia akaenda uani. (Singatia; Mstari shu, "Na ijokoo likavika" lifo ku kwenye nakala sa kasha). ⁶⁹Lakini mtumishi wa kfele hala, elemlolia na eansa imviase vala ambao vevekeri vetotoni hala, "Mndu shu hamu navo!" ⁷⁰Lakini elekana se. baadaye kdoko vala vevekeri vetotoni hala vevei vemvia Petro, "Hakika veheve isha ukeri navo, kwa maana veave pia ni Mgalilaya." ⁷¹Lakini eleansa ikvika emeni sumbai ya fyao yeapa, "Ngimuishi mndu shu mwemamba." ⁷²Kisha ijokoo likavika mara ya kavili. Kisha Petro alekubwa machecha ambayo yesu elemvia: "kabla ijokoo havika mara ivili, wenkana mara isadu." Na elechona sumbai na ilia.

15

¹Shuru na mapema vaduve wa makuhanu velesumana hamu va vameku na vaandishi na barasa loose la vameku. Kisha ndipo vakamfunga Yesu vakamkamacha kwa Pilato. Pilato akavavesa, "Veave ni mangi wa Vayahudi?" ²"Akamjibu, 'veave waamba ado." ³Vaduve wa makuhanu veleleesa mashitaka meengi dooka ya Yesu. ⁴Pilato akamvesa se, "Hujibu choose ku? Uvoni jinsi vekushtaki kwa mambo meengi? ⁵Lakini yesu elemjibu Pilato, ku, na yohoyo ilemshangasa. ⁶Kwa kawaida wakati wa sikukuu humfutulia mfungwa umu, mfungwa sho velemtereva. ⁷Kuvekeri vahalifu geresani, miongoni mwa vewaa kati ya veleasi vetumikia makosa yavo. Evekeri fo mndu umu elahawa Baraba. ⁸Umati ulesha kwa Pilato, na imtereve afanye shali elefanya fo mma. ⁹Pilato akavajibu na ivavia, "Mkundi ngiwafutulia Mangi wa Wayahudi?" ¹⁰Kwa kuwa elemanya ni kwa sababu ya wifu vaduve wa makuhanu velemra yesu na imkamacha kwakwe. ¹¹Lakini vaduve wa makuhanu velechochia umati ikaba kelele kwa sauti shali afutuliwe Baraba badala yakwe. ¹²Pilato akavajibu se na iyamba, "Ngimfanye iki mfalme wa Wayahudi? ¹³Vakakaba kelele se, "Msulubisha!" ¹⁴Pilato akaamba, "Afanya jambo lonki vishwa?" Lakini vakasidi ikaba kelele saidi na saidi "Msulubisha." ¹⁵Pilato evekundi ivaridhisha umati, akawafutulia Baraba. Akamkaba yesu mijeledi kisha akamfuna ili asulubiwe ¹⁶Askari velemtwongosa hadi ndani ya ua (ule uvekeri ndani ya kambi) na velekusanyika hamu kikosi cha askari. ¹⁷Vakamvika Yesu kansu ya rangi ya sambarau, na vakasokota taji ya miiiba vakamvika. ¹⁸Vakaansa imdhihaki na iyamba, "Salam, Mangi wa Wayahudi!" ¹⁹Vakamkaba mdweni kwa mwanzia na imfuchia macha. Vakakaba makoti mbele yakwe kwa kumheshimu. ²⁰Hata velemaa imdhihaki, vakamfuna kansu ila ya rangi ya sambarau au imvika nguo sakwe, na imfuna shaa kwenda kumsulubisha. ²¹Vakamlasimisha eicha shia imheka, evekeri eingia mjini ifuma mndeni. Evelahawa Simoni Mkirene (papa akwe Iskanda na Rufo); vakamlasimisha ihira msalaba wa yesu. ²²Askari vakamkamacha Yesu handu pelahawa Goligotha (maana ya tafsiri hiyai ni, Sehemu ya fuvu la mdwe) ²³Vakamninga mvinyo ichanganywe na manemane, lakini elenywa ku. ²⁴Vakamsulubisha na iaviana ngo sakwe, vakayakabia kura na iyamua kipande ekolia kila askari. ²⁵Ivekeri saa isadu shuru velemtulubisha. ²⁶vakavika dooka yakwe ubao uleandikwa shitaka, "Mangi wa Wayahudi." ²⁷Velemtulubisha hamu na majambasi vavili, umu uria wakwe na klo na ungi uria wakwe wa kmaso kwakwe. ²⁸(Singatia; Mstari shu, "Na maandiko yakatimia yala yelemmbwa sifo katika nakala sa kasha ku). ²⁹Nave vevekeri vihicha velemlahilia, vakading'na, fiboromu vyafa vakaamba, "Aha veave utakayelimisha hekalu na iijenga kwa mfiri isadu, ³⁰jiokoe umeni na umashuke sumbai ifuma msalabeni!" ³¹Kwa namna ila ila vaduve wa makuhanu velemdhihaki vakivisiana, hamu na vaandishi na iyamba, "Elevaokua vengi, lakini edima ijiokua emeni ku. ³²Kristo Mfalme wa Israeli, mashuka sumbai luhuva fuma msalabeni, ili dudime isakwa na kuamini." Na vala velesulubiwa hamu nave velemdhihaki. ³³Ileshika saa sita, mlema ukasha dooka ya nchi yoose hadi saa tisa. ³⁴Wakati wa saa sita, yesu elekaba kelele kwa sauti nduve, "Eloi, Eloi, lama sabaktani?" ileva na maana "Ruva wangu, Mungu wangu, niiki wang'cha?" ³⁵Baadhi yavo veletotona veleishwa vakaamba, "Sakwa, emlaha Eliya." ³⁶Mndu umu akadisha, akaishura siki katika sponji na ivikia dooka ya mdi wa mwanzi, akamninga ili anywe. Mndu umu akaamba, "Tirima dulolie sha Eliya esha immashua sumbai." ³⁷kisha yesu akalia kwa sauti nduve na akafa. ³⁸Pasia la hekalu likatawanyika fipande ivili ifuma dooka mpaka sumbai. ³⁹Ofisa umu evekeri etotoni imweleka yesu, elelolia afa kwa jinsi ila, akaamba "dhooi shuashu ni mwana wa Ruva." ⁴⁰Vevere vafele veki vesakwa kwa kwasha. Miongoni mwavo evekeri

Mariam Magdalena, Mariamu(maakwe Yakobo mwanani wa Yose), na Salome. ⁴¹Wakati evekeri Galilaya vele mfata na imtumikia. Na vafele vengi veengi pia velaambatana nave hadi Yerusalemu. ⁴²Kuvekeri kashini, na kwa kfa ileva mfiri ya maandalio, mfiri kabla ya Sabato, ⁴³Yusufu wa Arimathaya elesha hala. Evekeri mjumbe wa Barasa eheshimiwa mndu eutarajia umangi wa Ruva. Kwa ujasiri akaenda kwa Pilato, na imtereve mwili wa Yesu. ⁴⁴Pilato akashangaswa shali yesu tayari ameifa; akamlaha ula afisa akambesa sha yesu afa. ⁴⁵Elekolia uhakika kwa afisa shali afa, alemruhusu Yusufu kuuhira mwili. ⁴⁶Yusufu evei ada sanda. Akamsoosa fuma msalabeni, akamfunga kwa sanda, na kumvika ndani ya kaburi lilesumwa katika mwamba. Kisha akaviringisha iwe mwongo wa kaburi. ⁴⁷Mariam Magdalena na mariamu maakwe Yose velelolia handu elerikwa Yesu.

16

¹Wakati sabato ilesia, Mariamu magdalena na Mariamu maakwe na Yakobo. na Salome, veleola manukato mesha, ili vadime isha kuufia mafucha mwili wa yesu kwa ajili ya masidhi. ²Shuru na mapema mfiri wa kwansa wa juma, valeenda kwenye kaburi wakati jua lifuma. ³Vakasiana vo kwa vo, "Veivi edufunia iwe kwa ajili yedu ili duingie kaburini?" ⁴Wakati velesakwa mndu amerelifuna iwe, ambalo livekeri iduve naavi. ⁵Vakaingia kwenye kaburi na vakamlolia msangi erare ijoho ihewa, echaamie uvari wa klo, na vakariwa. ⁶Akavavia, "Mtaihove mumtafuta Yesu, wa Nazareti, elesulubiwa. Amefufuka! Efo haadi ku. Sakwa handu hala velekeri velemvikia. ⁷Endeni, makavavie vanafunsi vakwe na Petro ya kuwa awasongolia ielekea Galilaya foodo mwemlolia, shali elevavia. ⁸Veleisilia na idisha ifuma kwenye kaburi; vakachechema na iriwa. Veleamba choose kwa mndu yoose kuu sababu veleihova naavi. ⁹Mapema katika mfiri ya kwansa ya juma, baada ya ifufuka, elemfumia kwansa Mariamu Magdalena, ambaye ifuma kwakwe elemfina roho ngviishwa saba. ¹⁰Elelolia na ivavia vala ambao vevekeri hamu nave wakati vevei vehusunika na ifuna machozi. ¹¹Veleishwa shali ni msima na alolika nave, lakini velemwamini ku. ¹²Baada ya yohoyo, elejitokesa katika namna tofauti kwa vandu veengi vavili, wakati vevei vechambuka ifuma katika nchi. ¹³Veleenda na ivavia vanafunsi vengi vo velebaki, lakini velemwamini ku. ¹⁴Yesu baadae akajitokesa kwa vala kumi na umu vevekeri vela katika mesa, na akavakemia kwa kutokuamini kwavo na uhumu wa mioyo, kwa sababu velewaamini ku vala velemlolia baada ya ifufuka ifuma kwa wafu. ¹⁵Akavavia, "Endeni urukeni mwoose, na ihubiri injili kwa viumbe vyoose. ¹⁶Yoose eaminiye na ibatisha eokolewa, na yula echeamini ehukumiwa. ¹⁷Ishara si seambatana na voose veaminio. Kwa rina lakwa vefuna roho ng'shafu. Veamba kwa lugha nhiya. ¹⁸Vemra shoka kwa maoko yavo, na hata venywa kndo choose kire sumu chevasuruku. Vevikia maoko kwa vewaiwa na veva wasima. ¹⁹Baada ya Bwana iamba navo, vakahirwa dooka ruveu na achaamiye koko cha klo cha Ruva. ²⁰Vanafunsi vakasilia na ihubiri kila handu, wakati Bwana efanya kasi navo na ilithibitisha checha kwa miujisa na ishara sefuatana navo.